

Viranomaislautakunta

Aika 17.12.2024 klo 17:00 - 18:35

Paikka Lempäälä-talo, Birgitan kammari

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 60	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 61	Pöytäkirjan tarkastajat	4
§ 62	Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen lupahakemus /kalliokiviaineksen otto, kiviaineksen louhinta ja murskaus / Hämeen Kuljetus Oy, Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18	5
§ 63	Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) koskevasta lisäselvityksestä, NCC Industry Oy (Paarenkallio) - 687/2023	7
§ 64	Rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan delegointi viranhaltijoille	17
§ 65	Matkaviestinverkon radiomaston, tukiaseman ja niihin liittyvien laitteiden, kaapeleiden ja rakennelmien sijoittaminen, Telia Towers Finland Oy, kiinteistölle 418-2-9908-1	19
§ 66	Viranomaislautakunnan lausunto Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta	26
§ 67	Viranomaislautakunnan lausunto asemakaavoitettujen pientalotonttien jakamisesta 2024	32

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Havukainen Heikki Talasrinne Jarmo Toikka Tuula Ranua Marko Ruuna Hanne Vanhatalo Milla Huhtala Anita Laukkanen Elina Jenni Rautanen Sonja Heinisuo	Puheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Kunnanhallituksen edustaja Esittelijä, ympäristöpäällikkö Esittelijä, johtava rakennustarkastaja Pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Pohjoismäki Juho Paakkala Eriikka		

Allekirjoitukset

Heikki Havukainen
puheenjohtaja

Sonja Heinisuo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

60 - 67

Pöytäkirjan tarkastus Lempäälä 19.12.2024

Marko Ranua
pöytäkirjantarkastaja

Hanne Ruuna
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito 20.12.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

VIRLTK 17.12.2024 § 60

Viranomaislautakunnan kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on viranomaislautakunnan päättämällä tavalla toimitettu jäsenille ja, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä kuntalain 103 §:n edellyttämällä tavalla.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Lempäälän kunta		Pöytäkirja	9/2024	4
Viranomaislautakunta	§ 61	17.12.2024		

Pöytäkirjan tarkastajat

VIRLTK 17.12.2024 § 61

Viranomaislautakunta on kokouksessaan 19.9.2023 § 43 päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 19.12.2024 ja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi) sekä Lempäälä - talolla 20.12.2024 lähtien.

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö
Päätösehdotus	Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Marko Ranua ja Hanne Ruuna.
Päätös	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Marko Ranua ja Hanne Ruuna.

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen lupahakemus /kalliokiviaineksen otto, kiviaineksen louhinta ja murskaus / Hämeen Kuljetus Oy, Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18

VIRLTK 17.12.2024 § 62

492/11.01.00/2024

Valmistelija Tuuli Kuumola ja Elina Laukkanen

Asia

Hämeen Kuljetus Oy hakee maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa kalliokiviaineksen ottamiseen, louhintaan ja murskaamiseen. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupaa haetaan aiemmin luvitetun toiminnan jatkamiseen. Toiminnalla on ollut 27.8.2024 saakka voimassa oleva maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen. Toimintaan haetaan muutosta toiminta-aikojen osalta. Maisemointiin muualta tuotavien maa-ainesten vastaanottoa koskevat tiedot ovat täydentyneet aiempiin lupiin nähden.

Hakemuksessa tarkoitettu toiminta sijaitsee kiinteistöllä Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18, Juustopolku-nimisen yksityistien varrella Lempäälän keskustasta noin 8 kilometriä pohjois-luoteeseen.

Toimivalta

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätiedot: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää myöntää Hämeen Kuljetus Oy:lle kiinteistöä Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18 koskevan määräaikaisen 21.12.2034 voimassa olevan maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen yhteisluvan kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava loppuun viimeistään 8 kuukauden kuluessa lupa-ajan päättymisestä.

Toiminnassa on noudatettu liitteenä olevassa lupapäätöksessä annettuja toimintaa koskevia määräyksiä. Toiminta on toteutettava lupahakemuksen ja sen täydennyksissä esitettyjen tietojen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Toiminnassa on noudatettava myös valtioneuvoston asetuksen (800/2010) vaatimuksia, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Viranomaislautakunta määrää, että toiminta voidaan aloittaa tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Luvan haltijan on ennen aloittamislupaan sisältyvän toiminnan aloittamista asetettava 8000 euron suuruinen hyväksytty vakuus kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen eduksi ympäristön saattamiseksi

Viranomaislautakunta

§ 62

17.12.2024

ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätöksen tiedoksi

Päätösluonnoksen mukaisesti

Viranomaislautakunta § 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta § 63

17.12.2024

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) koskevasta lisäselvityksestä, NCC Industry Oy (Paarenkallio) - 687/2023

VIRLTK 22.08.2023 § 39

Asia

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) koskevista valituksista 31.8.2023 mennessä.

Maa-aines- ja ympäristölupapäätös

Viranomaislautakunta myönsi kokouksessaan 9.5.2023 § 29 NCC Industry Oy:lle maa-aines- ja ympäristöluvan (antopäivä 17.5.2023) kalliokiviaineksen ottamiseen, kallion ja ylijäämälouheen louhintaan ja murskaukseen sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottamiseen ja läjitykseen (maankaatopaikkatoiminta). Toiminta sijaitsee kiinteistöillä "Pasi II" 418-403-5-15 ja "Pohjala" 418-417-10-23.

Maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä koskevat valitukset ja niiden perusteet**Nurmen Kyläyhdistys Ry**

Nurmen Kyläyhdistys Ry edellyttää NCC Industry Oy:n sekä nykyisten kiviainesottoalueiden yhteisvaikutusten selvittämisestä, YVA-arviointia. Valituksessa toimintaa vastustetaan seuraavin perustein:

Merkittävä liikenteellinen haitta.

Haitta kohdistuu erityisesti Pirkkalantiehen ja Paarentiehen. Pirkkanlantiellä on kevyenliikenteen väylä Kuokkalasta Vanhan Rantatien risteykseen. Siitä eteenpäin Säijään tie on kevyelle liikenteelle erityisen vaarallinen ja pienille koululaisille on järjestetty koulukyyti. Raskas(kin) liikenne kulkee alueella valitettavasti vaarallisilla tilannenopeuksilla. Kokemuksen mukaan koulun kohdalla olevaa 40km/h nopeusrajoitusta ei aina noudateta. Paarentien alue on aktiivisessa kevyen liikenteen käytössä - jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Tie on kapea ja kohtaamiset vaarallisia. Liikennehaitta koskee kolmea alakoulua Pirkkalantien varrella. Liikenteellistä rasitusta tulee arvioida kokonaisuutena, muiden vastaava toimintaa harjoittavien alueiden kanssa.

Meluhaitta

Alue viettää etelään, jolloin toiminnasta syntyvä melu suuntautuu kohti kylää eli asutusta. Jo nykyinen Pitkäkallion alue (joka on pohjoisempana) aiheuttaa meluhaittaa. Melua tulee tarkastella kokonaisuutena ottaen huomioon jo toiminnassa olevat Pitkäkallion alueen kivi- ja maa ainesten murskaukset ja käsittelyt.

Haitta virkistyskäytölle

Mahdolliset suojeltavat eläin- ja kasvityypit olisi kartoitettava. Alueella on tavattu suurpetoja, ainakin karhu viimeisen vuoden aikana. NCC:n hakema maa-ainesten ottolupa eli kalliokiviaineksen ottaminen ja ympäristölupa

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

maankaatopaikkatoimintaan sijoittuvat luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle (Pirkanmaan liiton selvitys "Pirkanmaan ekologinen verkosto" 5.12.2014). Samaa yli 800 hehtaarin "Pirkkalaismetsää" ollaan kaluamassa pienemmäksi ensin Puskiaisten oikaisun, eteläisen kehätien ja myöhemmin Lempäälän metsiin vain muutaman kilometrin päähän Paarentiestä kaavaillun, valtavan järjestelyratapihahankkeen vuoksi. Edellä mainittujen hankkeiden yhteisvaikutus ja yhdysreitit halkovat yhtenäisen metsän ydinalueet vaativimmille metsän eliölajeille sopimattomiksi. Paarentien seutu on suosittua lähivirkistysmetsää kylän asukkaille. Syksyisistä automääristä päätellen kymmenet tai sadat henkilöt nauttivat jokamiehenoikeuden suomista marjastus- ja sienestysmahdollisuuksista Paarentien alueella. Luvan tarkoittama alue on nurmelaisten helposti tavoitettavissa polkupyörällä Paarentien, Lintulammintien tai Saarikontien kautta (Pirkkalantie, Paarentie sivuhaaroineen, Hirsialhontie ja Saarikontie muodostavat n. 7 km helppokulkuisen ja turvallisen ympyrälenkin, jonka sisään lupa-alue jäisi. Reitit soveltuvat myös ratsastusreitiksi ja on suoraan maastopolkuja pitkin etelä-pohjoissuunnassa kuljettavissa sekä jalan että talvella hiihtäen tai lumikenkäillen. Maasto on luvan tarkoittamalla 10 ha alueella helppokulkuista, hyvin retkeilyyn soveltuvaa, vaihtelevaa metsämaastoa. Myös läheisen Nurmen ala-asteenoppilaiden luontoretkille maasto soveltuisi hyvin jatkossakin. Koiranulkoiluttajat, metsästyksen harrastajat ja koirien koulutusporukat ovat myös ympäri vuoden Paarentien maastojen vakiokävijöitä.

Haitta tai ristiriita tulevalle kaavoitukselle.

Nurmen alueen osayleiskaava on nyt suunnitteilla (kevät 2023). Asutus kylällä tulee edelleen kasvamaan tulevaisuudessa. Osayleiskaavasta ei ollut vielä tietoa siinä kohtaa, kun jätimme huomautuksen lupa-asian ollessa käsittelyssä kunnassa. Maakuntakaava on vanhentunut suhteessa tähän hetkeen, kylälle on uutta asutusta rakenteilla ja suunnitteilla. Tulevan osayleiskaavan myötä vielä kasvavassa määrin. Vastustamme toiminnan aloittamista ennen luvan lainvoimaisuutta. Alue on metsäinen ja aktiivisessa virkistyskäytössä. Mahdollinen aloittaminen aiheuttaa merkittävää haittaa, vaikka lupa myöhemmässä vaiheessa ei saisi lainvoimaa.

Vaatimukset:

1. Ensisijaisesti luvan hylkääminen kaikilta osin. Useita haittavaikutuksia, jotka kuvattu yllä.
2. Toissijaisesti: YVA-arvioinnin suorittamista yhteisvaikutteisesti nykyisten kahden toiminnassa olevan kiviainesluvan kanssa. Hakemuksessa esitetty noin 10 vuotta vanhojen luontoarvojen arviointi on vanhentunut. 1.6.2023 voimaan tuli uusi luonnonsuojelulaki. Varovaisuusperiaatteen mukaan lain mukaisessa päätöksenteossa on kiinnitettävä huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen uhkaan, vaikka tieteellistä varmuutta kielteisistä luontovaikutuksista ei vielä olisi.
3. Toissijaisesti: Toiminnan rajoittamista viranomaislautakunnan päätöksen mukaisesti korkeintaan 10 vuoden ajaksi, lisäksi maakaatopaikka toiminta tulee kieltää (erityisesti liikenteellinen haitta).

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

Paaren yksityistien tiehoitokunta

Paaren yksityistien tiehoitokunta vaatii valituksessaan, että hallinto-oikeus muuttaa edellä mainittua päätöstä seuraavilta osilta:

1. Määräaikainen maa-aineslain 4 a 5:n ja ympäristönsuojelulain 47a 9:n mukainen yhteislupa on myönnettävä enintään 10 vuodeksi eli 17.5.2033 asti,
2. Määräaikainen ympäristönsuojelulain 27 5:n mukainen ympäristölupa maankaatopaikkatoiminnalle sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottoon on kumottava kokonaisuudessaan.
3. Päätöstä ei saa laittaa täytäntöön muutoksenhakuaikana eli ennen kuin hallinto-oikeus on käsitellyt päätöksestä tehdyt valitukset.

Vaatimuksiaan Paaren yksityistien tiehoitokunta perustelee seuraavasti:

Kohta 1.

Maa-aineslailla (555/1981) säädetään kiven ottamista pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi. Maa-aineslain 4 5:n mukaan ainesten ottamiseen on saatava lupa. Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Maa-aineslain 10 §:n 2 momentin mukaan erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laajuuteen ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi.

Lausunnossaan 20.6.2022 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottamissuunnitelmassa ei ole esitetty sellaista erityistä syytä, jotta lupa voitaisiin myöntää 20 vuodeksi.

Luvan myöntäminen 20 vuodeksi on poikkeus Lempäälässä Paaren yksityistien alueelle aiemmin myönnettyistä luvista. Lempäälän kunnanhallitus myönsi 19.10.1992 § 460 Reino Seppälälle maa-aineksen ottoluvan 10 vuodeksi Lempäälän kunnan Aimalan kylässä tilalle Niinivuori—Seppälä. Alue sijaitsee Paaren yksityistiehen kuuluvan luustopolun varrella. Lupa oli voimassa 22.11.2002 saakka. Edellä mainittu lupa velvoitteineen ja oikeuksineen siirrettiin Hämeen Kuljetus Oy:lle 11.3.1998. Lempäälän kunnan ympäristö- ja rakennus jaosto myönsi kokouksessaan 10.9.2003 5 133 Hämeen Kuljetus Oy:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan 1) kallion louhintaan ja 2) murskauslaitokselle samalle tilalle Niinivuori-Seppälä RN:o 6:18 Aimalan kylässä. Lupa myönnettiin 10 vuodeksi eli 18.9.2013 saakka. Maa-aineksen ottolupa myönnettiin hakijalle jaoston samassa kokouksessa. Lempäälän kunnan ympäristöjaosto myönsi kokouksessaan 27.8.2014 § 39 Hämeen Kuljetus Oy:lle maa-aineslain 4 5:n mukaisen luvan kalliokiviaineksen ottamiseen tilalle Niinivuori-Seppälä- (418-402-6-218). Lupa on voimassa 10 vuotta tämän lupapäätöksen antopäivästä. Tämä lupa päättyy siis ensi vuonna 2024.

Yhdenvertaisuudesta säädetyn lain (1325/2014) 5 5:n mukaan viran-

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

omaisen on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja yhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Paaren yksityistien tiehoitokunnan mielestä Lempäälän kunta ei ole johdonmukainen eikä tasapuolinen hakijoita kohtaan myöntäessään maa-aineksen ottolupia samalla alueelle. Maa-aineksen ottoluvan ehtoja ja muuttuneita olosuhteita sekä alueella että lainsäädännön osalta voidaan tarkastella useammin silloin, kun maa-aineksen ottolupa myönnetään vain 10 vuodeksi, kuten maa-aineslain 10 §:ssä säädetään.

Kohta 2.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 1 5:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa, ehkäistä ja vähentää päästöjä sekä poistaa pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja torjua ympäristövahinkoja. Lisäksi lain tarkoituksena on edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä vähentää jätteiden määrää ja haitallisuutta ja ehkäistä jätteistä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Samoin lain tarkoituksena on parantaa kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöä koskevaan päätöksentekoon.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §: n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa (ympäristölupa). Saman pykälän 2 momentin 3) kohdan mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 5:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Lausunnossaan 20.6.2022 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että alueelle ei tule varastoida vaarallisia- tai muita jätteitä, joiden vastaanottoon ei ole lupaa. Jätteet, joiden vastaanottamiseen toiminnanharjoittajalla ei ole lupaa, on toimitettava säännöllisesti pois alueelta palkkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jättejakeita. Epävarmoissa tapauksissa pilaantuneisuustutkimukset on tehtävä ennen maamassojen siirtämistä alueelle. Alueelle ei saa ottaa vastaan maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jättiputki) ja toiminnassa tulee huolehtia siitä, että vieraslajit eivät pääse leviämään ympäristöön.

Paaren yksityistien tiehoitokunta ei usko, että alueelle muualta tuotavan maa-aineksen laatua ja sisältöä pystytään valvomaan millään tavalla Pirkanmaan ELY-keskuksen tai Lempäälän kunnan ympäristövalvonnan toimesta resurssipulan takia. Valvonta jää toiminnanharjoittajan oma-valvonnan varaan. Maankaatopaikkatoiminta sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanotto ovat kokonaan uutta toimintaa, jota ei ollut Lempäälän kunnan ympäristöjaoston 19.05.2009 5 34 samalle paikalle Arto Laitiselle ja Juhani Pohjalalle myöntämässä ympäristöluvassa.

Tiehoitokunta toteaa lisäksi seuraavaa:

- Paarentie on aikanaan rakennettu kapeaksi metsäautotieksi
- Paarentien alkupään 1,5 kilometrin matkalle ei ole tehty raskaalle liikenteelle kunnollisia väistöpaikkoja

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

- Paarentiellä Juustopolun päässä on jo pitkään toiminut Hämeen Kuljetus Oy:n omistama kallion louhinta- ja murskausasema, josta murskattua kiviainesta ajetaan varsin säännöllisesti ajoneuvoyhdistelmillä Paarentien ja Pirkkalantien kautta käyttökohteille
- kapealla Paarentiellä on vuosien mittaan tapahtunut useita "läheltä piti" - tilanteita henkilöauton/ kevyen liikenteen ja raskaan kaluston kohtaamistilanteissa
- myös keväällä 2023 tiehoitokunta joutui kelirikon takia asettamaan Paarentielle 3 tonnin painorajoituksen, mikä esti erityisesti raskaat kuljetukset Paarentiellä
- maankaatopaikkatoiminta ja maa-aineksen tuominen muualta Paarentietä pitkin alueelle lisää raskasta liikennettä Paarentiellä, aiheuttaa kohtuutonta rasitusta ja lisää vaaratilanteita, kasvattaa onnettomuusriskiä sekä lisää tien kuormitusta

Kohta 3.

Kiinteistöt Pasi II (418-403-5-15) ja Pohjala (418-417-10-23) ovat yksityisessä omistuksessa. NCC Industry Oy on toimittanut lupahakemuksen liitteinä valtakirjat kiinteistöjen omistajilta luvan hakemiseksi. Kyseiset tilat, Pasi II ja Pohjala, ovat molemmat Paaren yksityistien tieosakkaita, joille on vahvistettu tieyksiköt vain metsäliikenteestä. Näille tiloille ei ole vahvistettu tieyksiköitä kiviaineksen kuljettamista varten. Yksityistielain (560/2018) mukaan yksityistie on tarkoitettu tieosakkaiden liikennettä varten. Tieosakkaat vastaavat tien ylläpidon kustannuksista ja ovat myös vastuussa tien turvallisuudesta. Muut kuin tieosakkaat tarvitsevat yksityistielain 28 5:n mukaan luvan yksityistien käyttämiseen. Toiminnanharjoittaja NCC industry Oy ei ole ollut missään yhteydessä Paaren yksityistien tiehoitokuntaan neuvotellakseen uusista tieyksiköistä tai yleensä tien käytöstä kiviaineksen ajoon. Myöskään tilojen Pasi II ja Pohjala omistajat eivät ole olleet yhteydessä tiehoitokuntaan uusista tieyksiköistä kiviaineksen ajoon. Yksityistien säännölliseen käyttämiseen muiden kuin tieosakkaiden hyväksi tarvitaan yksityistielain 28 §:n mukainen tiekunnan kokouksen lupa. Tieoikeuden myöntämisestä on päätettävä nimenomaan tiekunnan kokouksessa. Yksityistielain 28 5:n 3 momentin mukaan luvanvaraisesta tien käytöstä on suoritettava korvauksena käyttömaksu, jollei muuta sovita.

Paaren yksityistien tiehoitokunnan 3.5.2022 tekemään muistutukseen luvanhakija NCC Industry Oy lausui seuraavaa: "Luvanhakija ei ota kantaa yleisen tien liikennöintiin taikka liikenneturvallisuuteen, koska se ei ole maa-aines- ja ympäristönsuojelulain piiriin kuuluva asiakokonaisuus. Hakija on samaa mieltä Paarentien yksityistien tiehoitokunnan kanssa, että lyhyin reitti on suositeltavin. Hakija ohjeistaa asiakkaita suosittelusta liikennereiteistä, mutta ei pysty kontrolloimaan liikennettä yleisillä tieosuuksilla. Luvanhakija vastaa oman toimintansa liikenteen edellyttämästä tien kunnossapidosta." Lausunnon perusteella luvanhakija NCC industry Oy ei selvästi tunne yksityistielakia, vaan sekoittaa yleisen tien ja yksityistien. Tiehoitokunta muistutti nimenomaan Paaren yksityistien liikenneturvallisuudesta, ei yleisten teiden. Samoin hakija ei tiedosta, että yksityistien käyttö on luvanvaraista, ja että luvanvaraisesta tien käytöstä on suoritettava korvauksena käyttömaksu.

Lempäälän kunnan viranomaislautakunnan myöntämää päätöstä ei saa

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

laittaa täytäntöön jo pelkästään siitä syystä, ettei luvanhakijalla ole olemassa oleva oikeutta Paaren yksityistien säännölliseen käyttöön. Kivianneksen ajoa ei voida aloittaa ennen, kuin luvanhakija on neuvotellut tien käytöstä ja korvauksista tiehoitokunnan kanssa. Neuvottelun tulos on myös hyväksyttävä tiekunnan kokouksessa.

Ehdotus lausunnoksi

Viranomaislautakunta lausuu valituksissa esille nostettujen seikkojen osalta seuraavaa.

Ennen viranomaislautakunnan ratkaisua Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa (7.10.2022) koskien NCC Industry Oy:n Paarenkallion maa-ainestenottoa ja ylijäämämaiden vastaanottoa. Päätöksen mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Päätöksenteossa on otettu huomioon lähialueen muut kiviannesten ottoalueet ja niillä sijaitsevat toiminnot sekä toimintojen yhteisvaikutukset.

Merkittävä liikenteellinen haitta

Ottamistoiminnasta aiheutuva liikenteen lisääntyminen yleisellä tiellä tai liikenneturvallisuuden heikentyminen ei kuulu yhteisluvassa ratkaistaviin kysymyksiin. Mahdollista yksityisteiden käyttöä ja kunnossapitoa koskevat asiat ratkaistaan yksityistielaisissa säädetyssä järjestyksessä. Tämä todetaan myös Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksessä (26.2.2010, nro 10/0175/2), joka koski alueelle aiemmin myönnettyä maa-aineslupaa. Toiminnanharjoittajan on aina huolehdittava myös muista tarvittavista luvista ja ilmoituksista (esim. tienkäyttölupa, ilmoitus räjäytystöistä) ilman, että niitä tarvitsee maa-aines- ja lupapäätöksessä edellyttää.

Meluhaitta

Hakija on osana lupahakemusta toimittanut meluselvitykset (Promethor 24.6.2021 ja 19.8.2022), joiden mukaan melutaso ympäristön asuinrakennuksilla alittaa raja-arvot toiminnan kaikissa vaiheissa. Meluselvityksissä on tarkasteltu myös toiminnan ja lähiympäristön muiden vastaavien toimintojen yhteismelua. Yhteislupapäätös sisältää meluntorjuntaa ja melun mittaamista koskevat määräykset.

Haitta virkistyskäytölle

Jokamiehenoikeuksiin kuuluvat ulkoilu, marjastus ja sienestys eivät ole sellaista ympäristönsuojelulain tarkoittamaa virkistyskäyttöä, joka voitaisiin huomioida lupaharkinnassa. Virkistyskäyttö voidaan huomioida lupaharkinnassa, mikäli aluetta käytetään säännöllisesti virkistykseen. Aluetta tai sen lähiympäristöä koskevissa kaavoissa ole virkistyskäyttöä osoittavia kaavamerkintöjä. Birgitan polku sekä siihen liittyvät laavurakenteet sijaitsevat ottoalueen itäpuolella, lähimmillään noin 2,2 kilometrin etäisyydellä. Ulkoilureitti voidaan ottaa huomioon virkistysalueena vain kiinteiden rakenteiden osalta (laavu, nuotiopaikka). Oikeuskäytännössä on katsottu, että toiminta-alueen ohittavan ulkoilureitin osalta haitta on vain lyhytaikainen eikä toiminta siten voi aiheuttaa merkittävää haittaa ja virkistyskäyttömahdollisuuden vaarantumista. Lupahakemukseen liitetyn melumallinnuksen perusteella toiminnasta aiheutuva melu ei ulotu Birgitanpolulle tai laavurakenteille saakka.

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

Luvan hakija on toimittanut lupahakemuksen liitteeksi luontoselvityksen (FCG Oy, 15.12.2020), jonka perusteella alueella ei ole erityisiä luontoarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja tai luontotyypppejä. Luontoselvitys ei ole valituksessa esitetyn mukaisesti 10 vuotta vanha. Myöskään Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualueen antaman lausunnon mukaan alueella ei ole tiedossa ELY-keskuksen luontotietoa sisältävän paikkatietoaineiston perusteella havaintoja huomionarvoisista lajeista tai luontotyypeistä ottamisalueella. Valituksessa esille nostettu karhu ei ole Suomessa uhanalainen laji.

Valituksessa tuodaan esille maakuntakaavan valmisteluaineistona Pirkanmaan liiton selvitys "Pirkanmaan ekologinen verkosto" 5.12.2014. Selvityksen osalta todetaan, että ekologiset yhteydet ja niiden tarpeet ovat selvityksessä tunnistettu ja niiden lopullinen sijoittaminen tehdään maakuntakaavan yhteensovitystyössä muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa, jotka tullaan esittämään maakuntakaavassa. Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukainen alue sijoittuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (tullut voimaan 8.6.2017) kiviaineshuollon kannalta tärkeälle alueelle (EOK). Alueen välitön lähiympäristö on ns. valkoista aluetta. Valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta ja muuta maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakunnallisia tai seudullisia tarpeita eikä niille lähtökohtaisesti tule myöskään kuntakaavoissa osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää alueiden käyttöä. Maakuntakaavassa on erikseen osoitettu ne maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (MK), jotka ovat ekosysteemipalvelujen kannalta merkittäviä.

Haitta tai ristiriita tulevalle kaavoitukselle.

Lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon vain voimassa olevat kaavat. Säijän osayleiskaavassa (tullut voimaan 11.8.2021) osoitettujen, maakuntakaavan mukaisten kiviaineshuollon kannalta tärkeiden alueiden (EO-k) ympärille on merkitty suojavyöhyke (sv-eo). Suojavyöhykettä koskevan kaavamerkinnän mukaan alueen käyttöä on häiriöalttiin toimintoihin kuten asumiseen on rajoitettava kiviainesten oton aiheuttamien häiriöiden vuoksi.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Osittainen aloittamislupa on katsottu perustelluksi myöntää 10,95 hehtaarin suuruiselle alueelle, sillä hakemuksessa esitetty ottoalue sekä ottotaso vastaavat alueelle jo aikaisemmin myönnettyä maa-aineslupaa. Alueelle on myös aikaisemmin myönnetty ympäristölupa kivilouhimon ja murskaamon toimintaan. Aiempi ympäristölupa on edelleen voimassa (myönnetty toistaiseksi voimassa olevana). Aluetta tai sen lähiympäristöä koskevissa olosuhteissa ei ole katsottu tapahtuneen aiempaan luvitukseen nähden sellaisia muutoksia, jotka estäisivät toiminnan aloittamisen ennen sen lainvoimaiseksi tuloa. Aiempaan lupakäsittelyyn ja päätökseen nähden alue osoitetaan kaavoissa vahvemmin nimenomaan kiviaineshuollon alueeksi.

Luvan voimassaolo

Maa-aineslain 10 §:n mukaan yhteislupa maa-ainesten ottamiseen, kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen myönnetään 10 vuodeksi, ellei

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Viranomaislautakunta katsoo, että koska alue on maakuntakaavassa ja osittain myös osayleiskaavassa osoitettu kalliokiviainesten ottoalueeksi, voidaan lupa myöntää maa-ainesten ottamiseksi tavalla 20 vuodeksi. Myös esitetyn suunnitelman laatu (mm. vuosittainen keskimääräinen vuosituotanto) huomioon ottaen lupa on katsottu voitavan myöntää 20 vuodeksi. Alueelta kokonaisuudessaan otettavaksi esitetty kalliokiviainemäärä (330 000 m³) vastaa 20 vuoden aikana keskimäärin otettavaa kalliokiviainemäärää (16 500 m³).

Kaavatilanteesta johtuen Hämeen Kuljetus Oy:n ja NCC Industry Oy:n lupien voimassa oloaika on eri. Kun Hämeen Kuljetus Oy:lle on myönnetty maa-ainelupia, aluetta ei ole maakuntakaavassa tai yleiskaavoissa osoitettu kiviaineshuollon kannalta tärkeäksi alueeksi. Hämeen Kuljetus Oy ei ole myöskään hakenut lupia 10 vuotta pidemmäksi aikaa.

Maankaatopaikkatoiminta

Viranomaislautakunta katsoo, että toiminnan merkittävimmät haitalliset ympäristövaikutukset liittyvät kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kallion louhintaan ja murskaukseen. Liikenteen osalta NCC Industry Oy on arvioinut, että alueelle tulee päivittäin noin 16 kpl kuljetuksia ja että esitetystä kuljetusten määrässä (16kpl/vrk) on otettu huomioon maankaatopaikkatoiminnasta aiheutuva liikenne. Aiemmassa samalle alueelle myönnettyssä ympäristöluvassa murskeen kuljetuksista arvioitiin aiheutuvan päivässä 3-50 raskaan liikenteen käyntiä.

Maankaatopaikkatoiminnan ei katsota siten merkittävästi lisäävän liikennettä ja sen haittoja. Yleisesti kuljetuksissa pyritään toimimaan jo polttoainekustannusten vuoksi niin, että kuormia ei ajeta tyhjinä. Eli jos esim. alueelle tuodaan rakennustyömaalta ylijäämämaita, niin paluukuormana viedään yleensä valmista mursketta.

Viranomaislautakunta katsoo, että maankaatopaikkatoimintaa ei voida kieltää etukäteen sen perusteella, että toiminnanharjoittaja ei noudattaisi annettua lupapäätöstä tai, että valvontaa ei pystyttäisi suorittamaan asianmukaisesti.

Viranomaislautakunta viittaa lausuntonaan myös kokonaisuutena päätökseen ja sen perusteluihin.

Viranomaislautakunta esittää kohteliaimmin, valituksien hylkäämistä perusteettomana ja viranomaislautakunnan asiassa antaman päätöksen pitämistä voimassa.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja on toimivaltainen päättämään asiasta.

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää antaa maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä koskevista valituksista edellä selostusosassa kohdassa ”Ehdotus lausunnoksi” mukaisen lausunnon.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Vaasan hallinto-oikeus (vaasa.hao@oikeus.fi)
Lausunnon toimittamisen yhteydessä ilmoitetaan asian diaarinumero 687/2023

VIRLTK 17.12.2024 § 63
211/11.01.00/2021

Valmistelija Stina Tiittala ja Elina Laukkanen

Asia

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) koskevasta lisäselvityksestä 11.12.2024 mennessä. Vaasan hallinto-oikeudelta on saatu lisäaikaa lausunnon antamiseksi 23.12.2024 saakka.

Kyseessä on maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) koskevaan valitusasiaan liittyvä muistutuksen tekijän lisäselvitys, johon pyydetään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa.

Nurmen Kyläyhdistys Ry:n lisäselvitys

Nurmen Kyläyhdistys Ry tuo lisäselvityksessään ilmi, että 25.10.2023 havaitun mukaisesti lupa-alueen läheisyydestä on kokenut lintuharrastaja ja rengastaja todennut asutun ja poikasia tuottaneen kanahaukan pesän puussa. Kanahaukan pesäpuu ja pesimäreiviiri tulisivat kallion louhinnan ja murskauksen johdosta sekä räjäytysten ja muun melun häiritsemiksi, että myös myrskytuulille alttiiksi niin, että pesäpuu voi kaatua tai vaurioitua, ja tomu ja mahdolliset lentävät kivet lisäävät luonnolle aiheutuvaa haittaa. Myös toimintaan liittyvä liikenne vaarantaa kanahaukkojen viihtymisen ja aiheuttaa onnettomuusriskejä. Lisäselvityksen laatinut henkilö on todistanut useamman haukanpoikasen elämää ja lentoharjoituksia kyseisessä maastossa kesinä 2022 ja 2023 aivan lähellä NCC:n lupa-alueita. Lisäselvityksen mukaan luonnonsuojelulain mukaisesti haukan pesinnän häiritseminen on kiellettyä 15.3.-31.7. välisenä aikana, joka tulisi lupaehdoissa huomioida.

Ehdotus lausunnoksi lisäselvityksestä

Viranomaislautakunta lausuu lisäselvityksessä ilmi tuodun vuoksi seuraavaa.

Viranomaislautakunta

§ 39

22.08.2023

Viranomaislautakunta

§ 63

17.12.2024

Lupahakemuksen liitteenä on toimitettu luontoselvitys (FCG Oy, 15.12.2020), jonka mukaan ottamisalueella ei ole todettu erityisiä luontoarvoja. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualueen antaman lausunnon mukaan alueella ei ole tiedossa ELY-keskuksen luontotietoa sisältävän paikkatietoaineiston perusteella havaintoja huomionarvoisista lajeista tai luontotyypeistä ottamisalueella. Lupahakemuksen käsittelyn aikana viranomaislautakunnan tiedossa ei ole ollut nyt ilmi tuotu kanahaukan pesäpuu.

Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen luontoyksikkö on toimivaltainen viranomaisen arvioimaan vaikutuksia kanahaukan pesintään sekä sen mahdollisesti aiheuttamia rajoituksia ottotoimintaan. Viranomaislautakunnan tietojen mukaan Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Pirkanmaan ELY-keskuksen luontoyksikön vastinetta asiaan.

Viranomaislautakunta katsoo, että mikäli haitallisia vaikutuksia kanahaukan pesintään on toiminnan osalta perusteltua rajoittaa, voidaan NCC Industri Oy:n maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä tarvittaessa muuttaa Pirkanmaan ELY-keskuksen luontoyksikön antaman vastineen edellyttämällä tavalla.

Maa-aines- ja ympäristölupapäätöksessä (VIRLTK 9.5.2023 § 29) myönnettiin aloituslupa maa-aineksen ottotoimintaan sekä kallion louhintaan ja murskaukseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Ennakkoloitusluvan mukaista toimintaa ei ole vielä aloitettu.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristötarkastaja, p. 040 133 7816

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää antaa maa-aines- ja ympäristölupapäätöstä koskevasta lisäselvityksestä edellä selostusosassa kohdassa "Ehdotus lausunnoksi lisäselvityksestä" mukaisen lausunnon.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Vaasan hallinto-oikeus (vaasa.hao@oikeus.fi)
Lausunnon toimittamisen yhteydessä ilmoitetaan asian diaarinumero 687/2023

Rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan delegointi viranhaltijoille

VIRLTK 17.12.2024 § 64
181/00.01.01/2023

Uusi rakentamislaki (21.4.2023/751) tulee voimaan 1.1.2025 ja sen voimaan tulon myötä kumotaan maankäyttö- ja rakennuslaista rakentamista koskevat säädökset. Uusi laki ja sen sisältämät toimivaltaa koskevat kirjaukset ovat edellyttäneet hallintosäännön päivittämistä. Lempäälän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 27.11.2024 § 87 hyväksynyt rakentamislain ja alueidenkäyttölain voimaantulosta johtuvista muutoksista päivitetyn hallintosäännön, joka astuu voimaan 1.1.2025.

Hallintosäännön (5 luku, 7 §) mukaan Lempäälän kunnan rakennusvalvontaviranomaisena toimii viranomaislautakunta. Hallintosäännön (5 luku, 8 §) mukaan viranomaislautakunta voi siirtää eli delegoida sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle.

Viranomaislautakunta on aikaisemmalla päätöksellään 28.03.2023 § 18 siirtänyt toimivaltaansa rakennusvalvonnan viranhaltijoille. Delegoinnin tavoitteena on mm. lisätä lupaprosessin sujuvuutta ja nopeuttaa käsittelyaikoja siten, että viranomaispäätökset, joissa päätöksenteon perusteet tulevat suoraan erityislaista, hoidetaan pääosin viranhaltijatyönä.

Nyt delegointeihin esitettävät muutokset johtuvat pääasiassa lainsäädännön muutoksista eli toimivallan osalta tehdään viittaukset uuteen lakiin ja sen pykälöinteihin. Lisäksi on huomioitu ns. rakentamislain korjaussarja, jonka on myös tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Rakentamislaisissa käsiteltäviin lupatyyppeihin tulee joitakin muutoksia. Rakennuslupaa, toimenpidelupaa ja ilmoitusmenettelyä ei enää jatkossa ole vaan ne korvaa rakentamislupa. Rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Rakentamisluvan ratkaisee rakentamislain perusteella rakennusvalvontaviranomainen. Luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa). Hallintosäännön mukaisesti yhdyskuntalautakunta ratkaisee erilliset sijoittamislupahakemukset. Rakentamisluvan yhteydessä sijoittamisen edellytykset ratkaistaan esim. suunnittelutarvealueiden uusien rakennuspaikkojen osalta kaavoituksen ja ympäristövalvonnan lausuntoihin perustuen. Lisäksi viranhaltijoille esitetään lisättäväksi lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 16 §:n mukainen valvontaoikeus, koska se on aiemmin puuttunut.

Esitettävät muutokset ovat liitteessä 1. Esitykseen on merkitty keltaisella korostuksella muuttuvat/uudet lisäykset ja punaisiin kirjaimiin poistuvat kohdat. Liitteestä 2 ilmenevät toimivallan siirrot näiden esitettävien muutosten jälkeen.

Lempäälän kunnan rakennusvalvonnassa on edelleen 1.1.2025 jälkeen vireillä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupahakemuksia. Rakentamislain 194 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia

Viranomaislautakunta

§ 64

17.12.2024

käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän vuoksi myös aiemman toimivallan siirtoa koskevan päätöksen 28.03.2023 § 18 on tarpeen olla voimassa, kunnes maankäyttö- ja rakentamislain nojalla jätetyt hakemukset saadaan käsiteltyä.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n ja 8 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja, p. 044 421 5065,
jenni.rautanen@lempaala.fi

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää siirtää sille kuuluvaa toimivaltaa lautakunnan alaisille viranhaltijoille liitteenä olevan ehdotuksen (Liite 1) mukaisesti 1.1.2025 alkaen.

Tämä päätös koskee toimivaltaa 1.1.2025 alkaen jätettävien rakentamislain mukaisten lupahakemusten osalta. Ennen 1.1.2025 jätettyjen maankäyttö- ja rakentamislain mukaisten hakemusten käsittelyssä noudatetaan viranomaislautakunnan päätöksen 28.03.2023 § 18 mukaista toimivaltaa.

Viranomaislautakunnan toimivallan siirrot viranhaltijoille 1.1.2025 alkaen ilmenevät liitteestä 2.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto, yhdyskuntajohtaja, Lempäälän kunnan kirjaamo

Matkaviestinverkon radiomaston, tukiaseman ja niihin liittyvien laitteiden, kaapeleiden ja rakennelmien sijoittaminen, Telia Towers Finland Oy, kiinteistölle 418-2-9908-1

VIRLTK 17.12.2024 § 65

836/10.03.02.02/2024

Valmistelija johtava rakennustarkastaja

Hakemus

Telia Towers Finland Oy (jäljempänä "Telia") hakee sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (2014/917, jäljempänä "SVPL") mukaista sijoituslupaa matkaviestinverkon radiomastolle tukiasemineen ja niihin liittyville laitteille, kaapeleille ja tarvittaville rakennelmille Lempäälän Kiviahossa sijaitsevalle kiinteistölle 418-2-9908-1 MOISION-HAKKARIN ERITYISALUEET. Kiinteistön 418-2-9908-1 omistaa Lempäälän kunta ja vuokrasopimukseen, josta ei ole päästy sopimukseen, on kirjattu rakennuspaikaksi määräala (n. 100 m²) edellämainitusta kiinteistöstä. Hakemus on jätetty vireille sähköpostilla 7.10.2024.

Hakijan perusteluja hankkeelle

Sijoituslupahakemuksen kohteena oleva suunniteltu uusi tukiasema tulee parantamaan alueen langattoman 4G / 5G – matkaviestinverkon datakapasiteettia ja samalla myös kuuluvuutta.

Telia ei yrityksistään huolimatta ole kuitenkaan päässyt maanvuokrasopimuksen ehtoista sopimukseen kiinteistön omistajan Lempäälän kunnan kanssa ja hakee tästä syystä SVPL:n mukaista sijoituslupaa.

Liitteessä 1 on SVPL 230 §:n mukaiset tiedot sijoittamissuunnitelmasta, mukaan lukien tarvittavat kartta- ja valokuvat sekä tarkempia perusteluja hankkeelle.

Liitteissä 2 ja 3 on maston ja laitesuojan asema- ja julkisivupiirros.

Maston sijainnin valinnassa on ensisijaisesti huomioitava radiotekniset vaatimukset, eli sijainnin on oltava sellainen, että se palvelee matkaviestinverkon käyttäjiä. Kun radioteknisesti tyydyttävä alue on rajattu (Liitteen 1 mukaisesti), niin sen jälkeen määritellään ko. alueen maantieteelliset olosuhteet, jotka vaikuttavat maston korkeuteen ja sen tarvitsemaan pinta-alaan.

Haettu sijainti on määritetty siten, että se olisi myös SVPL 234 §:n näkökulmasta vähiten haittaava vaihtoehto. Osana menettelyä Telia on myös kartoittanut muita vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja (Liitteen 1 mukaisesti).

Hakemuksen kohteena oleva kiinteistö ja masto

Kiinteistö 418-2-9908-1 sijaitsee asemakaavassa merkityllä (EMT) mastoalueella. Kyseinen EMT-alue sijoittuu asemakaavassa merkitylle (VL) lähivirkistysalueelle Vätäraisenuistoon, jonka omistaa myös Lempäälän kunta. Kiinteistön 418-2-9908-1 rajasta lähimmän asuinkiinteistön kiinteistörajaan on n. 41 metriä ja asemapiirroksessa esitetystä maston sijainnista matkaa tulee noin 54 metriä. Alustavassa

vuokrasopimuksessa on vuokra-alueeksi merkitty määräala noin 100 m² kiinteistöstä 418-2-9908-1 (EMT).

Hakemuksessa esitettyjen suunnitelmien mukaan maston korkeus on 42 metriä ja se on putkiristikopylväs ilman haruksia.

Laitesuojan kooksi on esitetty noin 9-12 m².

Lausunnot ja asianosaisten kuulemiset

Kun huomioideen hankkeen sijainti asemakaavan mukaiselle mastolle varatulle rakennuspaikalle Lempäälän kunnan omistaman puiston alueelle, on hallintolainmukainen asianosaisten kuuleminen ilmeisen tarpeeton.

Ennen hakemuksen jättämistä Telia Towers Finland Oy on lähettänyt sijoittamissuunnitelman tiedoksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 231 §:n mukaisesti alueen maanomistajalle, Lempäälän kunnan tontti- ja mittauspalvelulle. Hakijan mukaan maanomistaja on tehnyt suunnitelmasta muistutuksen määräaikaan mennessä.

Maanomistajan muistutus:

"Muistutuksena totean, että mastopaikan hakija ei ole hyväksynyt vuokrasopimusluonnoksen ehtoja. Kunta käsittelee toimijoita yhdenvertaisesti. Muiden toimijoiden kanssa sopimukseen on päästy vastaavilla sopimusehdoilla ja -hinnoilla."

Hankkeeseen ryhtyvän vastine:

"... Asian tausta

Ennen kuin Telia päätti hakea SVPL:n mukaista sijoittamislupaa, neuvottelivat Telia ja maanomistaja Lempäälän kunta (jäljempänä myös "kunta") maanvuokrasopimuksen muodostamisesta ensisijaisena vaihtoehtona. Telian suunnitteleman radiomaston korkeus on 42 metriä ja laitesuojan ala noin 9-12 m². Telia on hyvissä ajoin aloittanut sopimusneuvottelut kunnan kanssa sopimuksen muodostamiseksi, mutta koska kunnan vaatimat sopimusehdot eivät olleet Telialle hyväksyttävissä, osapuolet eivät allekirjoittaneet maanvuokrasopimusta, ja Telia päätti käynnistää SVPL:n mukaisen sijoituslupaprosessin.

Taustana Telia toteaa, että yleisesti ottaen kunnat ja kaupungit ovat tukiasemien maa-alueiden vuokrauksissa vahvassa asemassa ja vuokralaisten mahdollisuudet vaikuttaa vuokratasoon ja muihin sopimusehtoihin ovat hyvin rajalliset. Telia kuitenkin korostaa, että ratkaistessaan SVPL:n mukaisen sijoittamislupa-asian rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan ei kuulu esimerkiksi sen arviointi, mistä syystä osapuolet eivät ole päässeet sopimukseen maanvuokrauksesta tai mikä olisi sopiva vuokrahinta maanvuokraukselle. SVPL:n mukaisesti rakennusvalvontaviranomaisen tulee arvioida, täyttyvätkö laissa säädetyt sijoittamisen edellytykset, ja jos täyttyvät, sijoittamislupa tulee myöntää. Telian näkemyksen mukaan sijoittamisen edellytykset täyttyvät selvästi käsillä olevassa tapauksessa. Sijoittamisesta maksettava korvaus puolestaan ratkaistaan viime kädessä lunastuslain mukaisessa järjestyksessä SVPL:n 237 §:n mukaisesti.

Menettelystä SVPL:n mukaan

Muistutuksen mukaan Lempäälän kunta tarjosi Telialle maanvuokrasopimusta, joka on sopimusehdoiltaan vastaavanlainen kuin mitä kunta tarjoaa muissakin vastaavissa matkaviestintukiasemia

koskevissa maanvuokrasopimuksissa. Telia ei kuitenkaan hyväksynyt kunnan vuokrahinnoittelua eikä tiettyjä sopimusehtoja. Yleisesti ottaen asemakaava-alueilla tukiasemat sijoittuvat kuntien ja kaupunkien omistamille yleisille alueille. Tämän vuoksi kunnat ja kaupungit ovat tukiasemien maa-alueiden vuokrauksissa vahvassa asemassa ja vuokralaisten mahdollisuudet vaikuttaa vuokratason ovat hyvin rajalliset. Telia tarkastelee kutakin kohdetta kaupallisesti erikseen ja arviointiin voivat vaikuttaa lukuisat eri taustasyyt. Telian näkemyksen mukaan kaupungin yksipuolisesti esittämä vuokrataso 1200 euroa ei ole kohtuullinen huomioiden muun muassa maapohjan arvostuksen kyseisellä alueella. Koska vuokranantajan ehdottama vuokrataso ei ole ollut Telian noudattamien maksuperiaatteiden mukaisesti kaupallisesti hyväksyttävä huomioiden muun muassa maapohjan arvostuksen alueella, ei sopimukseen vuokrasopimuksen jatkamisesta ole päästy ja Telia on kääntynyt asiassa rakennusvalvontaviranomaisen puoleen SVPL:n mukaisen sijoitusluvan hakemiseksi.

SVPL:n mukaan teleyritys voi hakea kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta sijoittamisoikeutta, mikäli sijoittamisesta ei päästä sopimukseen. SVPL ei aseta edellytyksiä sille, kuinka laajasti sopimuksesta tulee neuvotella tai mistä syystä sopimukseen ei ole päästy. Mainitulla lainkohdalla tarkoitetaan, että sopimus on pääsääntöinen tapa edetä, ja Telia onkin pyrkinyt hyvässä uskossa pääsemään sijoittamisesta sopimukseen. Kun sopimusta ei ole saavutettu, on Telia hakenut sijoittamisoikeutta rakennusvalvontaviranomaiselta. Selvyyden vuoksi toteamme, että osana sijoitusprosessia rakennusvalvontaviranomainen ei kuitenkaan ota kantaa sijoituksesta maksettavaan korvaukseen tai muutoinkaan ota kantaa sijoituslupamenettelyä edeltävien neuvottelujen kulkuun. Viime kädessä sijoituksesta maksettava korvaus ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä SVPL 237 §:ssä todetulla tavalla. Viittaamme tältä osin myös Helsingin hallinto-oikeuden kesäkuussa 2024 antamaan ratkaisuun telemaston sijoittamista koskevassa asiassa (3372/2024), jossa hallinto-oikeus totesi nimenomaisesti, että ”hakemusta sijoittamisoikeudesta ei voida hylätä sillä perusteella, että maanvuokrasopimus on jäänyt syntymättä esimerkiksi vuokran määrää koskevan erimielisyyden vuoksi. Jos maston sijoittamisesta maksettavista korvauksista ei sovita, ne ratkaistaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaisessa järjestyksessä ja korvauksen perusteisiin ja määräämiseen sovelletaan lunastuskorvauksesta annettuja säännöksiä.”

Lopuksi

Yhteiskunnan toimintaa turvaava infrastruktuuri ja viestintäverkot ovat yleisen edun mukaisia ja alueen viestiliikenne on mastosta käsin rakennetun langattoman matkaviestinverkon varassa.

Merkittävä turvallisuusriski syntyy, mikäli maston mahdollistama viestintäverkko poistetaan.

Telia painottaa, että sijoittamislupahakemus perustuu langattomien matkaviestinverkkoyhteyksien turvaamiseen viranomaispäätöksellä tilanteessa, jossa sopimukseen yrityksistä huolimatta ei ole päästy. Rakennusvalvontaviranomaiset vastaavat viime kädessä siitä, että kaupungin tai kunnan alueella on siellä asuvia ja työskenteleviä palveleva tarvittava infrastruktuuri, joksi myös toimiva viestintäverkko katsotaan.

Telia näkemyksen mukaan muistutuksessa ei ole esitetty mitään sellaisia seikkoja, jotka estäisivät sijoitussuunnitelman mukaisen sijoituksen ja toivoo, että asiassa tehdään myönteinen sijoittamis päätös.”

Telia Towers Finland Oy ei ole hakenut rakennusvalvonnalta oikeutta käyttää Talvikkitieltä mastolle kulkevaa huoltotietä.

Hankkeen tietoihin on kirjattu mm. kaapeleiden osalta seuraavasti:

”Tukiasemalle telekaapelit tulevat maakaapeleina.

Sijoittamissuunnitelmassa ei esitetä maakaapeleiden tarkempia reittejä.

Yleisesti maanalaiset kaapelit sijoitetaan suojaputkeen tukiasemalle johtavan huoltotien alle/sen reunoille. Rakentamisvaiheessa sijoitusalan ulkopuolisille kaapeleille haetaan normaalien käytäntöjen mukaan mm. kaivuuluvat. Kaivuuluvassa mm. kaapelireitit tarkentuvat.

Jos kaapelit sijoittuvat eri kiinteistön alueelle, niille ensisijaisesti haetaan kiinteistön omistajalta lupa ja tarvittavat kaivuuluvat. Jos kiinteistön omistajalta ei saada tarvittavaa lupaa, niin kaapeleilla tarvittaessa haetaan omat sijoitusluvut, jotka kohdistuvat niihin kiinteistöihin, mihin kaapelit sijoittuvat.”

Kaavoitusviranomaisen on lausunut seuraavasti:

”Alueella on voimassa asemakaava nro 2090 vuodelta 2019.

Asemakaavassa alue on osoitettu mastoalueeksi EMT. Maston rakentaminen toteuttaa varsin tuoretta asemakaavaa, jossa on varattu alue mastoa varten Vätäraisenpuistoon. Alueella ei ole erityisiä maisemallisia vaatimuksia.

KIVIAHON Talvikkitien asemakaava 2090 laadittiin maston ehdoilla.

Kaavoittaminen tuli kunnalle kalliiksi, koska menetettiin omakotitalon rakennuspaikkoja.

Kunnalla ei naapurina ole huomautettavaa asiasta.”

Sovellettavat oikeusohjeet

Laki sähköisen viestinnän palveluista (7.11.2014/917)

229 § 1 momentti

Teleyrityksen oikeus sijoittaa telekaapeli, tukiasema ja radiomasto

Teleyrityksellä on tässä luvussa säädetyin edellytyksin oikeus sijoittaa toisen omistamalle tai hallitsemaalle alueelle yleisiä tietoliikenneyhteyksiä palveleva:

[...]

2) matkaviestinverkon radiomasto tukiasemineen sekä niihin liittyvä laite, kaapeli ja vähäinen rakennelma;

[...]

229 § 4 momentti

Teleyrityksen on sovittava 1 momentissa tarkoitettua sijoittamisesta kiinteistön, rakennuksen tai muun rakennelman omistajan tai haltijan kanssa. Jollei sijoittamisesta ole päästy sopimukseen kiinteistön tai rakennuksen omistajan kanssa, sijoittamista koskeva asia voidaan viedä kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätettäväksi.

230 § Sijoittamissuunnitelma

Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen 229 §:ssä tarkoitetusta sijoittamisesta toisen kiinteistölle tai rakennukseen, teleyrityksen on laadittava sijoittamisesta suunnitelma (sijoittamissuunnitelma).

Sijoittamissuunnitelman tulee sisältää tarpeellisin osin seuraavat tiedot:

- 1) kartta, joka osoittaa sijoitettavien telekaapelien ja radiomaston sekä niihin liittyvien rakenteiden sijainnin;
- 2) kiinteistöjaotuksen osoittava kartta, johon on merkitty alueella sijaitsevat kiinteistöt ja teleyrityksen olemassa olevat tukiasemat;
- 3) asiakirja, josta käy ilmi telekaapelien, tukiaseman tai radiomaston sekä niihin liittyvien rakenteiden ja laitteiden sijoittamisten yksityiskohdat, rakentamistapa ja rakentamisaika;
- 4) rakentamissuunnitelma, josta käy ilmi, miten telekaapelin reitti merkitään maastoon;
- 5) selvitys sijoittamisen viranomaislupatarpeesta;
- 6) sijoitettavien rakenteiden, verkon osien ja laitteiden ylläpitosuunnitelma;
- 7) arvio laitteiden energiankulutuksen tasosta;
- 8) ennallistamistoimet sen jälkeen, kun sijoittamistarve päättyy.

233 § Päätös sijoittamisesta toisen omistamalle tai hallitsevalle alueelle tai rakennukseen

Jos sijoittamisesta ei päästä sopimukseen, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi teleyrityksen hakemuksesta päätöksellään antaa teleyritykselle sijoittamisoikeuden vahvistamalla 230 §:ssä tarkoitetun sijoittamissuunnitelman. Sijoittamissuunnitelman vahvistamisen edellytyksenä on, että suunnitelma täyttää 234 §:ssä säädetyt edellytykset. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia teleyritykseltä lisätietoja edellytysten täyttymisestä sekä edellyttää muutoksia sijoittamissuunnitelmaan.

234 § Sijoittamisen edellytykset

Telekaapelia, radiomastoa ja tukiasemaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä siten, että vaikeutetaan voimassa olevan maakunta- tai yleiskaavan toteutumista. Sijoittaminen ei saa myöskään vaikeuttaa kaavojen laatimista.

Edellä 229 §:n 1 momentissa tarkoitetun yleisiä tietoliikenneyhteyksiä palvelevan telekaapelin, tukiaseman ja radiomaston sijoittamisen edellytyksenä on, ettei sijoittamista voida muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle ja rakennukselle aiheuteta tarpeetonta haittaa. Telekaapelin, radiomaston ja tukiaseman sekä niihin liittyvien laitteiden sijoittamisesta ja kunnossapidosta ei saa aiheutua sellaista haittaa tai vahinkoa kiinteistön käytölle ja rakennukselle, joka on kohtuullisin kustannuksin vältettävissä.

Telekaapeli on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa (503/2005) tarkoitetulle tiealueelle tai kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitetulle yleiselle alueelle. (30.12.2020/1207)

Päätöksen perustelut ja ehdot

Hakemukseen on liitetty asiakirjat, joista käy ilmi sähköisen viestinnän

palveluista annetun lain 230 § 2 momentin mukaiset tiedot. Jotta sijoittamissuunnitelma voidaan vahvistaa, sen on täytettävä mainitun lain 234 §:n sijoittamisen edellytykset.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 234 § 1 momentissa on säädetty sijoittamisen edellytyksistä kaavojen näkökulmasta.

Esitetty hanke ei ole voimassa olevan asemakaavan vastainen, eikä vaikeuta kaavojen laatimista. Kaavoitusviranomaisella ei ole lausunnossaan asemaakavallista huomauttamista hankkeesta.

Edellä mainitun lain 234 § 2 momentissa on säädetty muista sijoittamisen edellytyksistä. Hakemuksen perusteella hankkeelle on tarve eikä hankkeen liitteiden perusteella ole noussut esille sellaisia seikkoja, joilla aiheutettaisiin kiinteistölle tarpeetonta haittaa.

Hankkeeseen ryhtyvän tulee lainvoimaisen sijoittamislupapäätöksen jälkeen, ennen rakentamiseen ryhtymistä, hakea mastolle ja siihen liittyville rakennelmille ja kaapeleille Maankäyttö- ja rakennuslain tai 1.1.2025 voimaan tulevan Rakentamislain edellyttämät luvat.

Tällä päätöksellä ei oteta kantaa vuokrasopimuksen sisältöön tai sijoittamisesta maksettavaan korvaukseen. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 237 §:n mukaan kiinteistön omistajalla on oikeus saada täysi korvaus haitasta ja vahingosta, joka on aiheutunut 229 §:n 1 momentissa tarkoitettusta sijoittamisesta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

239 § Hakemusmaksu

Edellä 233 §:ssä tarkoitettua lupaa hakeva teleyritys on velvollinen suorittamaan viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Tämän sijoittamislupapäätöksen maksuksi määrätään rakennusvalvonnan taksan kohdan 1.1 mukaisesti omakustannusarvioon perustuen yhteensä 624 euroa (8 tuntia x 78 €).

Edellä mainitut tosiasiat ja ehdot huomioiden hakemus täyttää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 234 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset ja sijoittamisoikeus voidaan myöntää.

Toimivalta

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja

johtava rakennustarkastaja p. 044 421 5065

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää vahvistaa Telia Towers Finland Oy:n hakemuksessaan esittämän sijoittamissuunnitelman ja antaa Telia Towers Finland Oy:lle oikeuden sijoittaa hakemuksen mukaisen radiomaston tukiasemineen ja niihin liittyvine laitteineen, kaapeleineen ja tarvittavine rakennelmineen kiinteistölle 418-2-9908-1 sekä vahvistaa yllämainitut ”päätöksen perustelut ja ehdot”.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana puheenjohtaja Heikki Havukainen ehdotti, että asia jätetään pöydälle ja käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Marko Ranua kannatti ehdotusta.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voiko viranomaislautakunta hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti. Viranomaislautakunta hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Viranomaislautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Otteet

Hakija

Tiedoksi

Lempäälän kunta, tontti- ja mittauspalvelut, Jukka Suhonen

Viranomaislautakunnan lausunto Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta

VIRLTK 14.05.2024 § 31

Asia

Lempäälän kunta pyytää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta (2096). Kyseessä on kaavaluonnos. Lausuntoa on pyydetty 19.4.2024 mennessä. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa. Pöytäkirja tarkistetaan kokouksessa.

Kaava-aineisto löytyy Lempäälän kunnan verkkosivuilta: www.lempaala.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Asemakaavoitus > Vireillä olevat asemakaavat.

Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Lempäälässä Kiviahon asuntoalueen itäosassa lähellä Vanattarantietä. Pääosin pinnoitetulla tonttimaalla sijaitsee yritystontti, jossa on varasto- ja teollisuusrakennuksia. Teollisuustoiminnan yhteydessä rakennuksissa on käsitelty kemikaaleja. Lähiympäristön rakennukset ovat 1-2-kerroksisia pientaloja.

Tontin reunoilla on jonkin verran puustoa. Suunnittelualue ei ole pohjavesialuetta. Yksityisessä omistuksessa oleva suunnittelualue on kooltaan noin 1,6 ha.

Kaavan tarkoitus ja sisältö

Kaavalla muutetaan teollisuuskorttelialue asuinpientalorakentamisen korttelialueeksi. Kaavan tavoitteena on osoittaa alueelle rivitaloasumista ja myöntää rakennusoikeutta tehokkuusluvun $e=0,30$ mukaisesti. Samalla pyritään varmistamaan, että teollisuuskiinteistön muuttuessa asuinkäyttöön maaperään ei jää pilaantuneita maa-aineita ja jätteitä.

Kaavaselostuksessa todetaan, että teollisuustoiminnan muuttuminen asumiseksi vähentää alueen ympäristöhaittoja. Mahdolliset pilaantuneet maa-ainekset käsitellään rakentamisvaiheessa. Asuinympäristö soveltuu teollisuuskiinteistöä paremmin ympäröivään alueeseen, eikä kaavamutoksella ole laajaa vaikutusta maisemaan. Korttelin reunoille osoitetaan istutettavaa aluetta.

Alueen kaavatilanne

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (tullut voimaan 8.6.2017) suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta ja kuuluu myös kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisvyöhykkeeseen. Vanattarentien varressa on siirtoviemärin yhteystarve.

Lempäälän strategisessa yleiskaavassa (tullut voimaan 18.8.2021) suunnittelualue sijoittuu taajamahelmien alueelle, jota kehitetään asumisen ja päivittäispalvelujen keskittymänä. Alueen rakennuskanta on melko tiivistä suosien keskitehokkaita ratkaisuja.

Viranomaislautakunta

§ 31

14.05.2024

Viranomaislautakunta

§ 66

17.12.2024

Suunnittelualueella on voimassa Kuljun-Marjamäen-Moisio-Keskustan osayleiskaava (tullut voimaan 17.12.2001). Suunnittelualueelle on pääosin teollisuus- ja varastoaluetta (T) ja osin pientalovaltais asuntoaluetta (AP) ja lähivirkistysaluetta (VL).

Alueella on voimassa Moisio-Hakkarin asemakaava ja asemakaavan muutos (tullut voimaan 5.4.2007). Suunnittelualue on osoitettu asemakaavassa toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY-4). Merkinnän mukaan alueelle saa rakentaa tiloja vain sellaista toimintaa varten, joka ei aiheuta ympäristölle melua, tärinää, ilman eikä pohjaveden pilaantumista.

Selvitykset ja suunnitelmat

Asemakaavamuutoksen selostuksen liitteenä on esitetty selvitykset:

- Vanattaran Tuulivallan luontoselvitys (Laamanen 2009)
- Humalamäen asemakaava-alueen liito-oravaselvitys (FCG 18.4.2019)
- Selvitys maaperän pilaantuneisuudesta Kivisalmentie 3, Lempäälä (Taratest 23.12.2019)

Luontoarvot

Suunnittelualueen itäpuolella, Vanattarantien toisella puolella, on Vanattaran Tuulivallan luontoselvityksessä (Laamanen 2009) todettu liito-oravan elinympäristö. Siellä havaittiin liito-oravan papanoita myös vuoden 2019 kartoituksessa (FCG 18.4.2019). Samalla alueella sijaitsee metsälain 10 §:n mukainen pienvesistöjen välitön lähiympäristö.

Selvitys maaperän pilaantuneisuudesta

Maaperän pilaantumista selvitettiin kymmenestä eri tutkimuspisteestä. Näytteissä ei todettu Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 kynnys- tai ohjearvojen ylittäviä pitoisuuksia tutkittujen haitta-aineiden osalta. Selvityksessä ei todettu haitta-aineista johtuvaa puhdistustarvetta tai rajoitetta maankäytölle. Yhdessä koekuopassa todettiin purkujätettä. Lattiarakenteiden kautta maaperään mahdollisesti päätyneitä haitta-aineita ei ole selvitetty.

Kaavaluonnoksessa on annettu määräys (saa-4) maaperässä mahdollisesti olevien purkujätteiden ja maaperän pilaantuneisuuden osalta.

Ehdotus lausunnoksi kaavaluonnoksesta

Viranomaislautakunta katsoo, että asemakaavaan liittyen on tarpeellista tehdä hulevesiselvitys sekä sisällyttää kaavaan tarvittavat hulevesiä koskevat kaavamerkinnot ja -määräykset. Tarkastelun perusteella suunnittelualueen kautta kulkee lännen suunnasta tulevia Kiviahon alueen hulevesiä. Näille hulevesille tarvitsee löytää johtamisreitti myös jatkossa, kun aluetta rakennetaan. Hulevesiselvitys on tarpeen myös siitä näkökulmasta, että suunnittelualue sijaitsee metsälain 10 §:n mukaisten pienvesistöjen välittömässä läheisyydessä. Hulevesien laadunhallinta on tarpeen, etenkin rakennusvaiheessa.

Viranomaislautakunta esittää, että asemakaavaluonnoksen mukaista ohjeellista tonttijakoa tarkasteltaisiin vielä sen toimivuuden ja tarpeen näkökulmasta. Lähtökohtaisesti kaavanmukaista tonttijakoa tulee

Viranomaislautakunta

§ 31

14.05.2024

Viranomaislautakunta

§ 66

17.12.2024

noudattaa vaikka se olisikin ohjeellinen. Kaavaluonnoksen mukainen tonttijako ei sujuvoita rakennusluvitusta etenkin tilanteissa, joissa tonttirajoista tai tonteille osoitetuista rakennusoikeuksista haluttaisiin poiketa.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää antaa Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta edellä selostusosassa kohdassa ”Ehdotus lausunnoksi kaavaluonnoksesta” mukaisen lausunnon.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

kaavasuunnittelija Hakonen

VIRLTK 17.12.2024 § 66
140/10.02.03/2021

Asia

Lempäälän kunta pyytää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta (2096) 31.12.2024 mennessä. Kyseessä on kaavaehdotus. Kaava-aineisto löytyy Lempäälän kunnan verkkosivuilta: www.lempaala.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Asemakaavoitus > Vireillä olevat asemakaavat.

Asemakaavaan liittyvät uudet selvitykset

Asemakaavamuutoksen jatkovalmistelun yhteydessä on tehty seuraavat lisäselvitykset:

- Liito-oravaselvitys (Enviro, 2024)
- Lepakkotarkastelu (Lempäälän kunta, 2024)
- Hulevesiselvitys (Taratest, 2024)

Liito-oravaselvitys

Tehdyn selvityksen ja aiempien tietojen perusteella Mäkiniemen kiinteistön alueella ei ole liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, lajin ydin- tai elinalueita eikä liito-oravalle tärkeitä puustoisia kulkuyhteysreittejä. Asemakaavan muutos ei myöskään vaikuta kiinteistön ulkopuolella oleviin liito-oravalle soveltuviin metsäalueisiin tai mahdollisiin kulkuyhteyksiin. Asemakaavan muutos ei siten hävitä tai heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai vaikuta muilla tavoin epäedullisesti lajin elinympäristöihin, elinmahdollisuuksiin tai kulkuyhteyksiin.

Lepakkotarkastelu

Halleista ei havaittu merkkejä lepakkojen oleilusta. Molemmat hallit olivat varsin hyväkuntoisia, eikä niiden ulkopuolelta löydetty koloja, joista

Viranomaislautakunta

§ 31

14.05.2024

Viranomaislautakunta

§ 66

17.12.2024

lepakoiden olisi ollut mahdollista kulkea sisään. Hallien sisällä olevat kattorakenteet eivät olleet kovinkaan suojaisia. Merkkejä lepakoista ei havaittu kummankaan hallin sisältä.

Merkkejä lepakkojen oleilusta ei havaittu myöskään kontti- tai toimistorakennuksissa, jotka olivat siistissä kunnossa. Toimistorakennuksesta havaittiin yksi kolo, jonka kautta lepakoiden kulku rakennukseen olisi mahdollinen. Sen yhteydestä ei kuitenkaan havaittu merkkejä lepakoista. Muita koloja ei havaittu. Ajankohta oli otollinen papanoiden havainnointiin. Tarkastelun perusteella rakennukset eivät todennäköisesti ole tällä hetkellä lepakoiden levähdys-, lisääntymis- tai talvehtimispaikkoja eivätkä sellaiseksi sovellukaan. Rakennusten purkamiselle ei näin ollen ole luontodirektiivin mukaista estettä.

Hulevesiselvitys

Alueen haasteina ovat savinen maaperä, jonka veden imeytyvyys on heikko ja joka on altis eroosiolle, sekä vesistöön asti johtavien tulvareittien puute.

Suunnittelualan pintavalunnan määrä tulee hieman vähenemään nykyisen asfaltoidun pihan poistamisen ja uuden rakentamisen myötä. Täydennysrakentamisen myötä alueen kasvipeitteisyys lisääntyy, mikä johtaa siihen, että veden imeytyminen ja pidättyminen paranevat vähentäen näin pintavalunnan määrää ja eroosioriskiä.

Luoteesta päin alueelle saapuvat vedet ohjautuvat kohdekiinteistön ali kulkevan rummun läpi, mikä vaatii huomioimista uudessa suunnittelutilanteessa. Hulevesiselvityksessä esitetään olemassa olevan rummun siirtoa ja alueen kautta kulkevien vesien ohjaamista jatkossa avo-ojassa alueen pohjoisreunaa pitkin alueen ohi. Alueella on jo valmiita teknisen huollon verkostoja, mikä helpottaa uusien hulevesijärjestelmien liittämistä olemassa olevaan infrastruktuuriin.

Muodostuvien hulevesien määrän arvioinnissa on käytetty Lempäälän kunnan hulevesien hallintasuunnitelmassa esitettyjä valuntakertoimia ja kerran 20 vuodessa toistuvan sateen intensiteettiä (445 l/s/ha), jossa ilmastonmuutoksen oletettu vaikutus on huomioitu. Laskennallinen viivytystarve suunnittelualueella on tällä mitoitussademäärällä noin 100 m³.

Hulevesiselvityksen mukaan suunnittelualueella tulisi hyödyntää mahdollisimman paljon viheraluetta, jotka edistävät veden imeytymistä ja vähentävät pintavaluntaa ja eroosioriskiä. Tontilla käytettävissä oleva tila imeyttämiseen ja viivyttämiseen on rajallinen, joten viivytyspainanteiden sijoittelu tulee ottaa huomioon suunnitteluun aikaisessa vaiheessa. Arkkitehtiluonnoksen perusteella tulevia viheraluetta on mahdollista hyödyntää viivytyspainanteiden suunnittelussa. Painanteita voidaan todennäköisesti sijoittaa suunnittelualueelle viivytystarvetta vastaava tilavuus. Myös erillisiä viivytysjärjestelmiä tai maanalaisia viivytysrakenteita voidaan rakentaa.

Alueelle suositellaan viivytyspainanteita tai maanalaisia viivytysjärjestelmiä, erityisesti niissä kohdissa, joissa maaperä ei pysty tehokkaasti imeyttämään vettä (esim. päällystettyjen parkkipaikkojen

Viranomaislautakunta

§ 31

14.05.2024

Viranomaislautakunta

§ 66

17.12.2024

läheisyys). Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon viivytysohjainten purkumahdollisuus esim. aluetta ympäröiviin avo-ojiin, tai kaivojen kautta eteenpäin. Koska tulvareitit ulottuvat yksityisille maille, on suositeltavaa tehdä yhteistyötä yksityisten maanomistajien kanssa, jotta voidaan varmistaa tehokas hulevesien hallinta ja vähentää tulvariskiä.

Läpäisemättömien pintojen, kuten parkkipaikkojen ja teiden, hulevedet tulisi ohjata hulevesijärjestelmään, joka voidaan liittää kunnan hulevesiverkostoon tai johtaa suodatettuna Moisiojokeen. Parkkipaikkojen alueelta on suositeltavaa ohjata hulevedet hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta eteenpäin. Katoilta valuva hulevesi voidaan ohjata suoraan hulevesijärjestelmään, sillä se on yleensä melko puhdasta, mikä vähentää käsittelytarvetta ja kustannuksia. Rakentamisen aikana työmaavesien käsittelyssä on noudatettava Lempäälän kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä. Erillinen työmaavesien hallinnan ohjeistus on suositeltavaa, koska rakennustyömaalla voi olla haitallisia vaikutuksia veden laatuun.

Muutokset asemakaavassa ja luonnosvaiheen lausunnon huomioon ottaminen

Kaavaselostuksen liitteeksi on liitetty hakijan tilaama hulevesiselvitys ja tontin läpi rumpuputkessa kulkeville hulevesille on osoitettu johtamisreitti tontin reunalta johtovarausmerkinnällä.

Kaavassa on annettu seuraavat hulevesien hallintaa koskevat määräykset:

- Kiinteistökohtaisia hulevesiä tulee viivyttää alueen vettä läpäisemättömiltä pinnoilta siten, että viivytysohjainten, -altaiden tai -säiliöiden mitoitustilavuus on 1 m³ jokaista 100 m² läpäisemättömältä pinta-alaa kohti. Viivytysohjainten tulee tyhjäntä 12 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niihin tulee suunnitella ylivuoto.
- Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä rakennushankkeen pohjalta laadittu hulevesien viivytys- ja johtamissuunnitelma. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kiinteistön läpi kulkevan rumpuputken poistuminen ja suunnitella alueen länsipuolelta tulevien ulkopuolisten vesien johtaminen (esteetön kulku).

Suunnittelualueen tonttijakoa on muutettu kaavaehdotukseen. Kaavaehdotuksessa esitetään yksi ohjeellinen tontti, joka kattaa koko korttelin alueen. Toteutusvaiheessa tontit voidaan jakaa erillisellä tonttijaolla toteutuksen kannalta sopivan malliseksi ja kokoiseksi ilman että se hankaloittaa rakennuslupitusta. Erillistä tonttijakoa ei kuitenkaan ole kaavassa veloitettu, vaan kaava on toteutettavissa sellaisenaankin. Rakennusoikeus on osoitettu koko korttelille.

Ehdotus lausunnoksi

Viranomaislautakunnan aikaisemmin antama lausunto (14.5.2024 § 31) on otettu hyvin huomioon asemakaavan muutoksen jatkovalmistelussa.

Laaditussa hulevesiselvityksessä todetaan, että laskennallinen viivytystarve suunnittelualueella on noin 100 m³ kerran 20 vuodessa toistuvan sateen intensiteetillä, jossa ilmastonmuutoksen oletettu vaikutus on huomioitu.

Viranomaislautakunta

§ 31

14.05.2024

Viranomaislautakunta

§ 66

17.12.2024

Hulevesiselvityksestä käy myös ilmi, että nyt kaavamääräyksessä käytetty viivytyksivaade (1 m³ jokaista 100 m² läpäisemätöntä pinta-alaa kohti) ei vastaa tätä laskennallista viivytyksivaadetta vaan jää pienemmäksi (n. 60 m³).

Ottaen huomioon ilmastonmuutoksen hulevesitulvia lisäävä vaikutus ja vesistöön asti johtavien tulvareittien puuttuminen alueella, on hulevesiselvityksen laskennallista viivytyksivaadetta hyvä noudattaa. Kaavan hulevesimääräyksiä tulisi vielä tarkentaa tältä osin.

Viranomaislautakunnalla ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallitosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää antaa Mäkiniemen asemakaavan muutoksesta edellä selostusosassa kohdassa "Ehdotus lausunnoksi kaavaehdotuksesta" mukaisen lausunnon.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

kaavasuunnittelija Hakonen

Viranomaislautakunnan lausunto asemakaavoitettujen pientalotonttien jakamisesta 2024

VIRLTK 17.12.2024 § 67
138/10.02.03/2024

Valmistelija Tuija Selänpää, Elina Laukkanen ja Jenni Rautanen

Asia

Lempäälän kunta pyytää kunnan viranomaislautakunnan lausuntoa pientalotonttien jakamishankkeen 2024 mukaisista asemakaavaehdotuksista 31.12.2024 mennessä. Kaava-aineisto löytyy Lempäälän kunnan verkkosivuilta: www.lempaala.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Asemakaavoitus > Vireillä olevat asemakaavat.

Kaavan tarkoitus ja sisältö

Asemakaavojen muutosehdotuksilla jaetaan yksityisten omistamia asemakaavatontteja pienemmiksi ja osoitetaan niille uusia rakennuspaikkoja. Tavoitteena on tiivistää toteutunutta yhdyskuntarakennetta ja kasvattaa muodostuneiden tonttien tehokkuutta, jotta kullekin uudelle tontille voidaan sijoittaa uusia asuin- ja talousrakennuksia. Kaava-alueen 1110 (Sääksjärventie 49) osalta kyseessä on tontin käyttötarkoituksen ja rakennusoikeuden muuttaminen vastaamaan toteutunutta tilannetta. Uusien kaavojen myötä asukasmäärän lisäys on arviolta 11 henkilöä.

Kaava-alueet on ryhmitetty kahteen ryhmään alueittain. Ryhmä 1 sisältää kaava-alueet Sääksjärvellä ja ryhmä 2 sisältää kaava-alueen Kuokkalassa.

Ryhmä 1

- 1109 Nokiladontie 2
- 1110 Sääksjärventie 49
- 1111 Höytämöntie 47

Ryhmä 2

- 3029 Hiidentie 25

Ehdotus lausunnoksi

Pientalotonttien jakaminen valmiin yhdyskuntarakenteen sisällä tukee kunnan ilmastotavoitteita tiivistämällä yhdyskuntarakennetta. Lempäälän liikennemeluselvityksen (Taratest Oy, 24.2.2022) perusteella kaava-alueilla on mahdollista saavuttaa melutasoa koskevat vaatimukset myös ennustelmelutilanteessa 2040.

Hiidentie 25 osalta kaavaehdotuksessa on otettu huomioon kiinteistöllä sijaitseva luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu kynäjalava. Koska kyseessä ei ole sensitiivinen lajitieto, suojelumerkintää sl-1 olisi hyvä täsmentää esimerkiksi seuraavasti: "Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu kynäjalava. Rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää." Tällöin pystytään paremmin välittämään tieto suojelun tarkoituksesta ja tavasta. Muilla kaava-alueilla ei ole tiedossa olevia tavanomaisesta poikkeavia luontoarvoja.

Rakennusvalvonta on lisäksi tehnyt asemakaavahdotusten osalta seuraavat huomiot:

- 1109 Nokiladontie 2: Pitäisikö kaavamääräysosiossa kerrosluku olla myös alleviivattu kuten kaavakartalla.
- 1110 Sääksjärventie 49: AK kaavakartalta ja määräyksistä puuttuu rakennusoikeusmerkinnät (tehokkuus tai kokonaisluku). Merkinnät ovat menneet määräyksissä ristiin (korttelin numero / rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä)
- 3029 Hiidentie 25: Tontin nro 1 rakennusalan mahdollisuutta olla lähempänä (esim. 2 tai 3 metrin etäisyydellä) puistonpuoleisesta rajasta voisi vielä selvittää, koska varsinkin saunarakennukselle osoitettu rakennusala on haastavan mallinen / pieni.

Viranomaislautakunnalla ei ole muuta lausuttavaa asemakaavaehdotuksista.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää antaa pientalotonttien jakamishankkeen 2024 mukaisista asemakaavaehdotuksista edellä selostusosassa kohdassa "Ehdotus kaavalausunnoksi" mukaisen lausunnon.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaavoitusarkkitehti Ohtola

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 60, § 61, § 63, § 65, § 66, § 67

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 62**Valitusviranomainen**

Tähän päätökseen ja päätöksestä perittävään maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Hallintovalitusoikeus on

- asianosaisella;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä pöytäkirjan julkaisemisesta. Tämän jälkeen alkaa valitusaika, joka on 30 päivää.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Hallintovalitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle:

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204, 65101 Vaasa

Puhelinnumero 029 56 42780

Faksi 029 56 42760

sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, ammatti ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
-

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuimaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 270 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 64**OIKAISUVAATIMUSOHJE §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu, se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta, osoite:

Lempäälän kunta, kirjaamo
PL 36

Manttaalitie 15
37501 Lempäälä

tai sähköpostitse kunta(at)lempaala.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Myös sähköposti on ilmoitettava, jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköpostitse.